

D ů v o d y:

Jediné uplatňovaný dovolací důvod podle § 503 čís. 4 c. ř. s. není opodstatněn. Podle § 1424 obč. zák. jest dluh zaplatiti věřiteli nebo jeho ku příjmu peněz způsobilému plnomocníku. Příjem placení plnomocníkem platí podle § 1017 obč. zák. za příjem věřitelem samým a dluh jím pomíjí podle § 1412 obč. zák. V souzeném případě bylo zjištěno, že právní zástupce žalovaného vyzval dopisem ze dne 20. prosince 1929 žalobce, by zaplatil připojenou složenkou poštovního úřadu šekového mimo jiné také dlužnou pohledávku, k jejímuž vydobytí byla povolena sporná exekuce. Z toho plyne, že poštovní úřad šekový byl plnomocníkem žalovaného, oprávněným k přijetí peněz od žalobce, a bylo-li placeno jemu, zanikl dluh žalobcův placením podle § 1412 obč. zák. (Srovnej rozhodnutí čís. 3979, 7700 a 10.517 sb. n. s.). Z obsahu dopisu ze dne 20. prosince 1929 neplyne, že zmocnění poštovního úřadu šekového ku příjmu placení bylo časově omezeno, takže žalobce byl oprávněn provést placení zaslanou mu složenkou i později. V závěru dopisu byl sice žalobce požádán, by peníze poukázal tak, aby právní zástupce věřitelův obdržel oznámení o vykonaném placení od poštovního úřadu šekového nejpozději do 24. prosince 1929, ale pro případ, že by tak neučinil, bylo v dopise uvedeno jen, že by jinak byla podána směnečná žaloba, což se také stalo. Dovolatel nemůže proto z dopisu vytěžit nic, čím by bylo vyvráceno právní stanovisko napadeného rozsudku. Ježto byla celá vymáhaná pohledávka zaplacená ještě dříve, než návrh na exekuci došel na soud, byla žalobní žádost, by exekuce byla podle § 35 ex. ř. prohlášena za nepřipustnou, oprávněna i co do útrat návrhu na povolení exekuce k vydobytí pohledávky placením již zaniklé. Jinak se dovolatel odkazuje na důvody napadeného rozsudku, jež vyhovují stavu věci a zákonu.

Čís. 11077.

Potvrdil-li příjem peněžní zásilky někdo, kdo k tomu nebyl podle předpisů poštovního řádu (ze dne 22. září 1916, čís. 317 ř. zák.) oprávněn, jest poštovní správa oprávněna domáhati se na něm vrácení bezdůvodně přijatých peněz.

(Rozh. ze dne 15. října 1931, Rv I 1329/30.)

Listonoš L., maje Marii F-ové starší doručiti zásilku 7.500 Kč, poukázaných jí záložnou, zastihl ji v krámě žalovaného jejího syna u pultu, oznámil jí, že jí nese peníze. Marie F-ová starší řekla, že nemá brejle, a vyzvala žalovaného, by to podepsal, že peníze jsou stejně jejich, L. vysázel peníze na stůl a žalovaný je přepočítal. Marie F-ová starší nepokládala peníze za jí vyplacené, tvrdíc, že je nedostala. Poukazce (záložna) brala v odpovědnost poštovní šekový úřad, proč se domáhal československý stát na žalovaném vrácení vyplacených mu peněz, tvrdě, že byly žalovanému vyplaceny omylem. **Procesní soud první**

stolice žalobu zamítl, o d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby. D ů v o d y: Nelze přehlédnouti, že žalovaný příjem peněz kvitoval vlastním jménem, jak jest z poštovního šeku patrné a se zjišťuje a z čehož ostatně i soud první stolice vychází. Z tohoto skutkového zjištění nelze dovoditi, že listonoš L. doručil peníze Marii F-ové osobně, naopak jest za to míti, že je doručil osobně žalovanému, ovšem na ústní poukaz Marie F-ové starší; žalovaná, prohlásivši, že nemá brejle, nepřímo, avšak zcela srozumitelně dala na jevo, že si bez brejlí netroufá sama provést úkony, jež při doručení peněz poštou příjemci jest splniti, zvláště též podepsati potvrzení o příjmu. Vyzvání její, by to žalovaný podepsal, jest jeho zmocněním, by za ni přijal peníze; že tomu i žalovaný i L. tak rozuměli, plyne z toho, že žalovaný sám peníze počítal a příjem kvitoval. Nešlo tudíž u něho, jak miní soud první stolice, jen o mechanický výkon doručení, nýbrž i o jednání s právními účinky (kvitování). Jinak by tomu bylo, kdyby Marie F-ová byla žalovanému přenechala jen přepočítání a uložení peněz a příjem jejich sama kvitovala. Tu by šlo u žalovaného jen o mechanické úkony doručení. Zmocnění není na závadu, že listonoš vyplatil peníze v přítomnosti Marie F-ové st., ana se úkonů s doručením spojených, t. j. přijetí, přepočtení a podepsání potvrzení nijak nesúčastnila. Přítomnost Marie F-ové st. o sobě nestačí k tomu, by mohlo býti souzeno, že se doručení stalo jí osobně. Jest tomu právě tak, jako když listonoš v závodě vyplácí peníze pokladníkovi a v téže místnosti jest přítomen vlastník závodu. O doručení poštovních zásilek platí poštovní řád (nařízení ministerstva obchodu ze dne 22. září 1916, čís. 317 ř. zák.) jako ustanovení zvláštní sdělané pro zvláštní potřeby a účely pošty. I podle nich jest žalovaného považovati za příjemce, neboť podle § 120 poštovního řádu příjem má potvrditi příjemce svým podpisem. Jest tedy příjemcem, kdo příjem potvrdil, a tím byl v souzeném případě žalovaný.

Není však pochybnosti o tom, že se doručení žalovanému nestalo způsobem řádným; podle § 127 poštovního řádu jest náhradné doručení při peněžních zásilkách přes 100 Kč vyloučeno, musí se tedy státi osobně do vlastních rukou; podle § 114 čís. 5 poštovního řádu příjemcem může býti i zmocněnec, jenž se však musí vykázati písemnou plnou mocí; ji žalovaný neměl. Ústní plná moc nestačí, an poštovní řád zná jen písemní plnou moc; předpis ten jako speciální jest vykládati přesně; při povaze pošty jako ústavu obstarávajícího doručení nesčetných zásilek jest nutně potřebí rychlého a spolehlivého důkazu o doručení; proto dány předpisy o doručení k vlastním rukám a o písemné plné moci; dokazovati ústní zmocnění zřízence, bylo by pro poštu při její povaze takřka nemožné a překáželo by značně jejím účelům. Pro poměr mezi poštou a žalovaným jsou co do doručení rozhodnými jen ustanovení poštovního řádu a nezáleží na tom, zda v poměru žalovaného k Marii F-ové starší stačila ústní plná moc. Podle ustanovení § 174 poštovního řádu pošta zásilku nikoli řádně doručenou vezme zpět nahradivši vybrané poplatky a vydaje a odevzdá řádnému příjemci. Není pochyby o tom, že dosavadní příjemce má povinnost podle téhož ustanovení přijatou zásilku vydati, ježto to jest nutným předpokladem, by se pošta mohla zachovati podle ustanovení

§ 174 poštovního řádu; z toho plyne povinnost žalovaného ke vrácení peněz, zaslaných Marii F-ové starší, vydaných však listonošem L-em žalovanému bez písemné plné moci.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pokud jde o dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), nelze přisvědčiti dovolateli, že odvolací soud nesprávně posoudil spornou věc s právního hlediska. Správně vycházel odvolací soud, řeše tuto spornou věc, z předpisů poštovního řádu ze dne 22. září 1916, čís. 317 ř. zák. Podle § 120 tohoto řádu pokládá se za příjemce zásilky, kdo přijetí zásilky potvrdil; to učinil v souzeném případě žalovaný svým jménem bez jakéhokoli dodatku a jest proto pokládati jen jeho proti poštovní správě za příjemce sporné peněžité zásilky. Žalovaný však podle poštovního řádu ku přijetí zásilky nebyl oprávněn, nýbrž zásilka měla podle § 114/1 pošt. řádu býti doručena adresátce Marii F-ové st. Přijal proto žalovaný podle těchto předpisů poštovního řádu zásilku neprávem, ježto podle nich neměl nárok a právo na její přijetí, a jest proto poštovní správa oprávněna podle § 174 pošt. řádu požadovati na něm vrácení bezdůvodně přijatých peněz, jak správně dovodil napadený rozsudek, k jehož výstižným důvodům se v ostatním poukazuje. Ježto žalovaný podle citovaných předpisů poštovního řádu jest povinen vrátiti poštovní správě přijatou peněžní zásilku, netřeba se již ani zabývati uplatňovaným dovolacím důvodem rozporu se spisy (§ 503 čís. 3 c. ř. s.), neboť je bezvýznamné, zda Marie F-ová st. zmocnila žalovaného ku přijetí peněz a kvitování jejich přijetí, ano podle § 114 čís. 5 pošt. řádu ústní zmocnění nestačí ku přijímání zásilek a náhradní doručení při sporné zásilce bylo vyloučeno podle § 127 pošt. řádu.

Čís. 11078.

Směnečný zákon ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928.

Domicil jest nevypíněn jen, není-li v něm pojmenován domiciliát, je-li však uvedeno vedle bydliště trasátova jiné místo splatnosti. Pokud jest míti za to, že v dodatku na směnce bylo stanoveno různé místo splatnosti od udaného bydliště trasátova a že v něm byla pojmenována osoba domiciliáta.

Místo, kde se má státi protest, jest podstatnou jeho náležitostí; protest v jiném místě než místě splatnosti nemá význam.

(Rozh. ze dne 15. října 1931, Rv I 1120/31.)

Na směnce, o níž tu jde, byl uveden jako směnečník Jan Gustav P. v Žatci. Ve směnce byla poznámka domicilu tohoto doslovu: Splatno u Spar a Creditkassa v Rybářích a u toho šampilkou vyznačený doda-